



# Årsrapport 2021

## Utbildningsnämnden

Rapport från  
Stadsrevisionen  
Nr 14, 2022

Dnr: RVK 2022/15

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, [start.stockholm/revision](http://start.stockholm/revision). Rapporterna kan också beställas från revisionskontoret, [revision.rvk@stockholm.se](mailto:revision.rvk@stockholm.se).

Till

Utbildningsnämnden

## Årsrapport 2021

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av utbildningsnämndens verksamhet under 2021.

Revisionen noterar att nämnden delvis når kommunfullmäktiges mål som berör nämndens kärnverksamhet vad gäller kunskapsutveckling, trygghet och studiero. Trots att pandemin fortsatt påverkat verksamheten har kunskapsresultaten, för staden som helhet, varit på ungefär samma nivå som innan pandemin.

Vi bedömer i likhet med förra året att den interna kontrollen inte har varit helt tillräcklig. Även om arbetet med intern kontroll på central förvaltning utvecklats och i större grad prioriterats finns det fortsatta utvecklingsområden. Exempelvis behöver skolenheternas arbete med väsentlighets- och riskanalyser utvecklas och kunskapen höjas.

Revisorerna har den 23 mars 2022 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till utbildningsnämnden för yttrande senast den 30 juni 2022.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Ulf Fridebäck  
OrdförandeTomasz Czarnik  
Sekreterare**Stadsrevisionen**Hantverkargatan 3d  
105 35 Stockholm  
Växel 08-508 29 000  
revision.rvk@stockholm.se  
start.stockholm/revision

# Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

## Verksamhet och ekonomi

Utbildningsnämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på att resultatet inte är helt förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Verksamhetsmålet ”I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är bäst i Sverige” uppnås delvis. Målet berör nämndens kärnverksamhet vilket omfattar indikatorer avseende betyg, trygghet och studiero. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

I likhet med 2020 har utbildningsnämndens verksamhet påverkats av pandemin, bl.a. med högre frånvaro hos elever och personal samt att undervisningen på gymnasieskolorna i perioder bedrivits på distans. Liksom föregående år har pandemin inneburit ett ekonomiskt överskott för nämnden.

## Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är inte en helt integrerad del i styrning och uppföljning. Av genomförda granskningar framgår att de granskade skolenheterna generellt saknar ett systematiskt arbete för att fånga upp risker från hela skolans verksamhet i sina väsentlighets- och riskanalyser. Vidare visar granskning brister i skolornas hantering av inventarier. Revisionskontorets granskning och nämndens internkontrolluppföljning visar på fortsatta brister i skolenheternas åiterrapportering av delegationsbeslut och efterlevnad av dataskyddsförordningen.

## Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

## **Uppföljning av tidigare års granskningar**

Nämnden har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar. De rekommendationer som återstår att genomföra är bl.a. att fortsätta arbetet med att säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen och att delegationsbeslut anmäls i enlighet med regelverk.

# Innehåll

<b>1</b>	<b>Årets granskning .....</b>	<b>1</b>
<b>2</b>	<b>Verksamhet och ekonomi .....</b>	<b>2</b>
2.1	Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.1.1	<i>Grundskola.....</i>	<i>3</i>
2.1.2	<i>Gymnasieskola .....</i>	<i>5</i>
2.1.3	<i>Skolinspektionen och Barn- och elevombudet .....</i>	<i>5</i>
2.2	Ekonomiskt resultat .....	6
2.2.1	<i>Driftverksamhet.....</i>	<i>6</i>
2.2.2	<i>Förskoleverksamhet .....</i>	<i>6</i>
2.2.3	<i>Grundskoleverksamhet inklusive fritidshem och grundsärskola.</i>	<i>7</i>
2.2.4	<i>Gymnasieverksamhet inklusive gymnasiesärskola .....</i>	<i>7</i>
2.2.5	<i>Investeringsverksamhet.....</i>	<i>7</i>
<b>3</b>	<b>Intern kontroll.....</b>	<b>8</b>
<b>4</b>	<b>Räkenskaper.....</b>	<b>11</b>
<b>5</b>	<b>Uppföljning av tidigare års granskning .....</b>	<b>11</b>
	Bilaga 1 – Årets granskning .....	12
	Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer .....	19
	Bilaga 3 – Bedömningskriterier .....	32

# 1 Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen samt god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av i vilken utsträckning nämnden åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

Revisorerna träffade våren 2021 representanter för utbildningsnämnden i samband med genomgång av 2020 års granskning och avstämning inför 2021.

Granskningsledare har varit Oskar Schulz vid revisionskontoret och Sofia Nylund vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

## 2 Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt om nämnden följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare redovisas om nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

### 2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden bedöms delvis ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på granskning av nämndens redovisning och på de granskningar som genomförts under året.

Nämndens verksamhetsmässiga resultat för 2021 är delvis förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. I likhet med föregående år uppnås delvis inriktningsmålen ”En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla” och ”En hållbart växande stad och dynamisk storstad med hög tillväxt”. Inriktningsmålet ”En ekonomisk hållbar och innovativ storstad för framtiden” uppfylls helt enligt nämndens redovisning.

Nämnden bedömer att nio av fullmäktiges elva verksamhetsmål, som omfattar nämnden, har uppfyllts. Verksamhetsmålet ”I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är bäst i Sverige” berör elevernas kunskapsutveckling, trygghet, studiero och inflytande. Målet bedöms som delvis uppfyllt. Mer ingående beskrivning av måluppfyllelsen följer under rubrikerna 2.1.1 och 2.1.2.

Flertalet av de indikatorer som mäter elevernas upplevda trygghet och studiero visar, precis som de senaste två åren, på ett lägre resultat än årsmålen. Resultaten för grundskoleelevernas upplevda studiero visar att resultat sjunker i takt med ökad ålder. Även om de uppsatta målvärdena inte nås visar årets resultat ett något bättre resultat jämfört med föregående år. Exempelvis har utfallet för indikatorn som berör åk 5 elevers upplevda lugn och ro på lektionerna förbättrats med tre procentenheter jämfört med föregående år. I nämndens årliga rapport om trygghet och studiero redovisas bl.a. en intervjustudie med fem grund- och gymnasieskolor med syfte att kartlägga elevernas upplevelse av trygghet. Slutsatserna som framkommer i rapporten är att fysisk trygghet i skolmiljön, social samhörighet med andra elever och tillit till lärare



med förutsägbarhet i undervisningen anses vara viktiga i arbetet med att stärka elevernas upplevda trygghet.

Verksamhetsmålet som omfattar nämndens hållbarhetsarbete uppfylls inte helt. I samtliga av de tre indikatorerna nås inte årsmålet. Jämfört med föregående år har utfallen för årsmålet försämrats. Målet omfattar tre indikatorer som mäter: hämtställen med matavfallsinsamling, ekologiska måltider och livsmedel samt klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider. Förvaltningen beskriver att de påbörjat stödinsatser för att höja måluppfyllelsen i form av utbildningar, förslag på klimatsmarta skolmåltider samt översyn av det nuvarande livsmedelsavtalet.

Nämnden har avrapporterat resultat av beslutade mål. Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för nämndens målbedömning.

Under året har revisionskontoret genomfört en granskning av kompetensförsörjning i förskolan. Granskningen visar att utbildningsnämnden bedriver ett arbete i linje med fullmäktiges intentioner avseende att verka för en god tillgång till barnskötare och legitimerade förskollärare. Däremot behöver samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöras i hur kvaliteten i förskolans undervisning ska mätas och utvärderas. Vidare bör nämnden överväga att i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam tolkning av förskollärares ansvar enligt skollagen. Se vidare i bilaga 1.

### **2.1.1 Grundskola**

Nämnden beskriver att betygsresultaten för årskurs 9 är på ungefär samma nivå som de föregående två åren. Enligt nämndens redovisning är resultaten tillfredställande med hänsyn till att pandemin påverkat skolornas arbete under en längre tid. Pandemin har bl.a. inneburit att nationella prov för årskurs 6 och 9 ställdes in samt högre frånvaro bland elever och personal.

I nämndens verksamhetsberättelse uppges ett fortsatt utvecklingsområde vara resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar. Skillnaderna är fortsatt stora men trenden visar att skillnaderna minskat de senaste åren. Under förra året ökade behörigheten till gymnasiet inom grundskolorna i Järvaområdet. Detta förklaras av riktade insatser, exempelvis vad gäller kompetensutveckling, stärkt elevhälsa och stöd till elever med behov av särskilt stöd. Nämndens uppföljning visar en ökning av behörigheten då denna ökat från 72,1 procent

förra året till 79,9 procent i år. Även meritvärdet har ökat i jämförelse mot föregående år, från 206 poäng till 211 poäng.

Under året har revisionskontoret genomfört en granskning för att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer att elevers behov av språkutveckling tillgodoses inom grundskolan. Granskningen visar att systematiken i det språkutvecklande arbetet i grundskolan behöver utvecklas för att tillgodose elevernas behov och för att öka likvärdigheten mellan skolor. I granskningen framgår att Järva-områdets grundskolor har ingått i en språksatsning där skolorna tagit fram en språk- och kunskapsutvecklande strategi. Satsningen uppges, enligt förvaltningen, gett positiva kunskapsförbättringar och ska utvärderas i syfte att se vilka läroplaner som är användbara för andra skolor med liknande utvecklingsbehov. Ytterligare information om granskningen finns i bilaga 1.

Kommunala grundskolan åk 9: Utfall 2021 med jämförelse 2017-2020 (inkl. nyanlända).

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017
Andel elever av samtliga elever i årskurs 9 som är behöriga till nationella program (procent)	88,4	87,8	87,4	86,9	84,8
Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (procent)	79,5	79,8	80,5	79,2	78,4
Meritvärde i årskurs 9	248	250	250	246	242

Ingen av de tre indikatorerna som framgår i ovanstående tabell når nämndens årsmål. Målvärdena var: 89 procent, 82 procent och 251 poäng. Indikatorerna ”Meritvärde i årskurs 9” och ”Elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen” har sjunkit något i jämförelse med föregående år. Däremot har andelen elever behöriga till nationella program ett högre utfall än den senaste femårsperioden.

Revisionskontorets granskning avseende elevhälsa inom grundskolan visar att utbildningsnämnden har en styrning och organisering av elevhälsan och att arbetet utgår från skollagens bestämmelser vad gäller bemanning, ansvar och organisation. Dock visar granskningen ett behov av att klargöra vilka åtgärder som behöver vidtas för att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser. Vidare att skolenheterna bör stärka sin

strategiska styrning av elevhälsan, exempelvis behöver kopplingen mellan behovsanalys, resurssättning och prioriteringar tydliggöras.

### 2.1.2 Gymnasieskola

Kommunala gymnasieskolan: Utfall 2021 med jämförelse 2019 och 2020.

Mätetal (procent)	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel elever med examensbevis oavsett studielängd	89	87	88
Genomsnittligt meritvärde	15,9	15,9	16,0

Utfallet för indikatorn ”Andel gymnasieelever med examensbevis oavsett studielängd” är två procentenheter högre jämfört med föregående år men årsmålet om 90 procent uppnås inte. Det genomsnittliga meritvärdet för elever med avslutade studier är oförändrat i jämförelse med föregående år.

Indikatorn ”Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen” uppfylls. Utfallet har ökat med en procentenhet jämfört med 2020.

Totalt erhöll 71 procent av eleverna, som påbörjade sina studier 2018, examensbevis efter tre år vilket är en ökning med fem procentenheter jämfört med årskullen som startade sin utbildning 2017. Resultatet är något över genomsnittet i riket.

### 2.1.3 Skolinspektionen och Barn- och elevombudet

Från januari till och med november 2021 har 115 anmälningar som rör elever i staden inkommit och registrerats hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet (BeO). Av dessa avser 43 ärenden kränkande behandling och 43 rätt till stöd. Av de ärenden som utretts har tio ärenden inneburit att huvudmannen förelagts att vidta åtgärder. Under 2020 inkom totalt 174 anmälningar.

## 2.2 Ekonomiskt resultat

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

### 2.2.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2021:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse 2021, %	Budget-avvikelse 2020, %
Kostnader	23 002	22 823	179	0,8 %	0,1 %
varav kapital-kostnader	120	116	4	3,6 %	4 %
Intäkter	-2 679	-2 938	260	9,7 %	18,0 %
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	20 323	19 884	439	2,2 %	2,3 %
<b>Verksamhetens nettokostnader efter resultat-överföringar</b>	20 323	20 022	301	1,5 %	1,1 %

Av ovanstående redovisning framgår att utbildningsnämnden uppvisar ett överskott om 301 mnkr efter resultatdispositioner i förhållande till budgeten. Överskottet motsvarar en avvikelse på 1,5 procent av nämnden omsättning.

Överskottet förklaras bero på ersättning för sjuklöner, minskade personalkostnader för löner och statsbidrag. Precis som förra året har staten, med anledningen av pandemin, tagit kostnadsansvaret för sjuklöner vilket inneburit ett bidrag om 116 mnkr. Pandemin har även inneburit att ett ökat antal medarbetare varit sjuka eller stannat hemma med anledning av vård av barn (vab) och att ordinarie personal inte ersatts då skolorna velat minska risken för smittspridning. Under året har staden fått 104,8 mnkr i nytt statsbidrag, ”Skolmiljarden”, som syftar att bidra till att minska negativa pandemieffekter avseende elevernas kunskapsutveckling och hälsa.

Revisionskontoret konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

### 2.2.2 Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 21,3 mnkr i förhållande till budget. Enligt nämndens redovisning beror överskottet bl.a. på lägre kostnader än budgeterat för barnsomsorg på obekväma arbetstider och vikarieersättningar.

### 2.2.3 Grundskoleverksamhet inklusive fritidshem och grundsärskola

I förhållande till budget redovisar grundskoleverksamheten inklusive fritidshem och grundsärskolan ett överskott om 171,8 mnkr efter resultatdispositioner. Skolor i egen regi uppvisar ett överskott om 191,6 mnkr före resultatdispositioner och ett överskott om 66,5 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet beror på att skolorna haft lägre lönekostnader och mottagit ersättning för sjuklönekostnader från staten.

Totalt 108 av 128 grundskolor i egen regi uppvisar ett överskott före resultatdispositioner, vilket är fem skolor färre än under 2020. Grundskolornas ingående fond ökar från 483,4 mnkr till 608,4 mnkr år 2022. Fondens behållning har ökat med 125 mnkr för perioden.

### 2.2.4 Gymnasieverksamhet inklusive gymnasiesärskola

Gymnasieverksamheten inklusive gymnasiesärskolan redovisar ett överskott om 91,2 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet förklaras bero på ökade intäkter med anledning av statsbidrag och ersättning för sjuklönekostnader samt lägre lönekostnader och inhyrd personal.

Av gymnasieskolorna uppvisar 26 av 33 skolor ett överskott vilket är i nivå med förra året. En av skolenheterna som uppvisar underskott har avvecklats under 2021. Gymnasieskolornas ingående fond ökar från 97,2 till 114,7 mnkr till 2022.

### 2.2.5 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Budget-avvikelse 2020
Nettoutgifter	127	86	41	32

Nämndens utfall för investeringsverksamheten avviker med 41 mnkr i förhållande till budget. Enligt nämndens redovisning beror avvikelsen främst på att behovet av nya inventarier varit lågt då det inte färdighetstänkts några skolor under året.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

### 3 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas granskningen av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår bl.a. i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Av genomförda granskningar framgår att de granskade skolenheterna generellt saknar ett systematiskt arbete för att fånga upp risker från hela skolans verksamhet i sina väsentlighets- och riskanalyser. Granskning visar även brister i skolornas hantering av inventarier. Vidare visar både revisionskontorets granskning och nämndens internkontrolluppföljning på fortsatta brister i skolenheternas återrapportering av delegationsbeslut och efterlevnad av dataskyddsförordningen. Se bilaga 2.

Det finns i huvudsak systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Utbildningsförvaltningens interna kontrollfunktion genomför årligen internkontrolluppföljning av rutiner inom ekonomiska- och administrativa områden. Nämnden har en organisation med fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. I likhet med föregående år visar dock årets stickprovsgranskning av förtroendekänsliga poster på brister i underlag. Nämnden rekommenderas att säkerställa att stadens anvisningar och regelverk följs.

Nämnden har i stora delar riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Dock finns områden där riktlinjer och rutiner behöver förbättras eller tas fram. Exempelvis avseende hantering av inventarier och arbetet med att minska risken för oegentligheter inom skolköken. Därtill är efterlevnaden av dataskyddsförordningen ett utvecklingsområde för nämnden. I utbildningsnämndens årsrapport för GDPR konstaterar dataskyddsombudet (DSO) att nämnden har flera utmaningar. De tre största riskerna beskrivs vara: hantering av registerförteckning av personuppgiftsbehandlingar, behov av övergripande styrdokumentation av handling av personuppgifter och avsaknad av tydliga rutiner vid personuppgiftsincidenter.

Nämnden genomför årliga analyser som i huvudsak fångar upp väsentliga risker samt beskriver hur de ska hanteras. En internkontrollplan har upprättats utifrån riskbedömningen som fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Utgångspunkten har varit kommunfullmäktiges verksamhetsmål och planen omfattar främst ekonomiska och administrativa processer. Kontroller som utförs enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats har dokumenterats och i de flesta fall har åtgärder föreslagits.

Arbetet med intern kontroll på central förvaltning har under de senaste åren utvecklats och prioriterats även om det dock fortsatt finns utvecklingsområden, främst inom skolenheterna. Revisionskontoret granskning avseende intern kontroll har inkluderat nio skolenheter. Granskningen visar att skolenheterna generellt saknar ett systematiskt arbete för att fånga upp risker från hela skolans verksamhet i sina väsentlighets- och riskanalyser. Ingen av de granskade skolorna utgick från skolans prioriteringar av risker vid framtagande av en internkontrollplan. För att fortsätta arbetet med att utveckla skolenheternas interna kontroll bör arbetet tydliggöras och kunskapen höjas. Mer information om granskningen redovisas i bilaga 1.

Under 2021 har förvaltningen genomfört internrevisioner på 39 skolenheter. Uppföljningen visar bl.a. på brister i skolenheternas hantering av utdrag ur belastningsregistret, anmälan av beslut enligt delegation och hantering av kvitto vid inköp med betalkort. Åtgärder i form av översyn av regelverk och utbildningsinsatser planeras. Kontrollerna kommer att följas upp på nytt i nästa års uppföljning.

Vidare har förvaltningen under året haft särskilt fokus på att öka avtalstroheten genom utbildningsinsatser, löpande analyser och riktade stödinsatser mot de skolor som haft lågt systemutnyttjande i sina inköp. De genomförda insatserna har enligt förvaltningen bidragit till att avtalstroheten har ökat under 2021. Revisionskontoret noterar att grund- och gymnasiecheferna får en mer detaljerad och löpande återkoppling från förvaltningens internrevision. De brister som upptäcks hanteras i dialog med ansvarig rektor och följs upp för att se om åtgärderna gett önskad effekt.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och

ekonomi. Nämnden har system och rutiner för uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra.

Under året har revisionskontorets granskningar av intäkts- och inköpsprocesser visat att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i de granskade rutinerna. Nämnden rekommenderas därför säkerställa att bokföring av intäkter görs i rätt redovisningsperiod samt att inköpstransaktioner konteras på rätt konto. Övriga granskningar som genomförts av nämndens interna kontroll visar inte på några större avvikelser och har omfattat granskning av löneprocessen och attesträtter i ekonomisystemet. Genomförda granskningar redovisas mer ingående i bilaga 1.



## 4 Räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande, upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Räkenskaperna bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomisk ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

## 5 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2021 redovisas i bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. De rekommendationer som återstår att genomföra är bl.a. att fortsätta arbetet med att säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen och att delegationsbeslut anmäls i enlighet med regelverk.

# Bilaga 1 – Årets granskning

## Granskningar under perioden april 2021 - mars 2022

### **Språkutveckling i grundskolan nr 5/2021**

Revisionskontoret har genomfört en granskning för att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer att elevers behov av språkutveckling tillgodoses.

Den samlade bedömningen är att systematiken i det språkutvecklande arbetet i grundskolan behöver utvecklas för att tillgodose elevernas behov och för att öka likvärdigheten mellan skolor.

Granskningen visar att nämnden har strategier för det språkutvecklande arbetet och erbjuder stöd till grundskolorna. Nämnden behöver dock utveckla det systematiska kvalitetsarbetet överlag avseende det språkutvecklande arbetet, med fokus på analys- och uppföljning. Även systematiken i efterlevnaden av Läsa, skriva räkna-garantin behöver utvecklas för att säkerställa att samtliga skolor erbjuder det stöd som eleverna har rätt till enligt skollagen. I granskningen framgår att fritidshemmen på ett mer aktivt sätt behöver bidra till det språkutvecklande arbetet. Tillgången till kompetens på fritidshemmen och i ämnet Svenska som andra språk behöver kompletteras där behov finns.

Utbildningsnämnden har yttrat sig över rapporten den 27 januari 2022. Av yttrandet framgår att det pågår generella och lokala förbättrings- och utvecklingsinsatser inom de områdena som granskningen lyfter behöver stärkas.

### **Elevhälsan i stadens grundskolor nr 6/2021**

Revisionskontoret har granskat om utbildningsnämnden styr och organiserar elevhälsan så att eleverna får tillgång till elevhälsoinsatser utifrån identifierade behov samt enligt skollagens krav och fullmäktiges ambitioner.

Den samlade bedömningen är att utbildningsnämndens styrning och organisering av elevhälsan sker utifrån skollagens bestämmelser om bemanning, ansvar och organisation.

Elevhälsan är ett prioriterat område i enlighet med fullmäktiges intentioner och hälsoperspektivet uppmärksammas i såväl

skolenheternas kvalitetsuppföljning som i utveckling av utbildningen. Granskningen visar dock behov av att klargöra vilka åtgärder som krävs för att säkerställa att samtliga professioner har möjlighet att medverka i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det finns även anledning att stärka elevhälsans strategiska styrning vid skolenheterna.

I granskningen framkommer att nuvarande organisation och resurssättning av skolläkare, skolsköterskor och skolpsykologer påverkar möjligheterna att, framförallt på grupp- och organisationsnivå, uppfylla skollagens intention om att utföra förebyggande och hälsofrämjande insatser. Utbildningsnämnden genomför löpande uppföljning för att säkerställa att skolenheterna har tillgång till de yrkeskategorier som fastslås i skollagen. Bemanningen av skolsköterskor beskrivs dock i flera fall som knapp i förhållande till den tid som går till att uppfylla de medicinska insatserna inom basprogrammet. Skolläkare tas främst in för insatser kopplat till mottagningsverksamhet och bemanningen av psykologer sker i stor utsträckning genom bemanningsföretag eller deltidstjänster. Detta påverkar möjligheterna att delta i elevhälsans strategiska arbete och genomföra sådana förebyggande och hälsofrämjande insatser som ska vara i fokus för elevhälsoarbetet enligt skollag och fullmäktiges skrivningar i budget.

Granskningen visar att hälsoperspektivet finns med i skolans samlade systematiska kvalitetsarbete och utveckling av utbildningen. Dock är den strategiska styrningen av elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande insatser ett utvecklingsområde. Det är tydligt i skolenheternas interna styrning att elevhälsans insatser ska bidra till skolans övergripande kunskapsmål. Granskningen visar dock att flertalet skolor som ingått i granskningen i begränsad utsträckning brutit ner dessa till specifika prioriteringar för elevhälsans verksamhet. Det finns ett behov av att stärka den strategiska styrningen, exempelvis genom att synliggöra kopplingen mellan behovsanalys, resurssättning och prioriteringar för elevhälsan. Den behovsanalys som ligger till grund för rektors beslut om organisation och prioriteringar skulle exempelvis kunna tydliggöras i skolans styrande dokument för elevhälsan.

Nämnden rekommenderas att:

- Klargöra vilka åtgärder som behöver vidtas för att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser,

- Stärka skolenheternas strategiska styrning av elevhälsan, exempelvis behöver kopplingen mellan behovsanalys, resurssättning och prioriteringar tydliggöras.

### **Kompetensförsörjning i förskolan**

En granskning har genomförts av kompetensförsörjning i förskolan med fokus på hur nämnden bidrar till att säkerställa att förskolepersonalen har tillräcklig utbildning och kompetens för att uppfylla skollagens krav och fullmäktiges intentioner. Utöver utbildningsnämnden har stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Bromma och Rinkeby-Kista ingått i granskningen.

Den sammanfattande bedömningen är att utbildningsnämnden bedriver ett arbete i linje med fullmäktiges intentioner avseende att verka för en god tillgång till barnskötare och legitimerade förskollärare. Däremot behöver nämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra hur kvaliteten i förskolans undervisning ska mätas och utvärderas. Detta för att möjliggöra likvärdig kvalitet i utbildningen, där barnen möts av förskollärlärd undervisning. I Skolverkets allmänna råd för förskolan påpekas att forskning visar att det viktigaste för en god kvalitet i förskolan är personalens utbildning och kompetens. Vidare bör nämnden överväga att i samverkan med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam tolkning av förskollärarens ansvar enligt skollagen.

Revisionskontorets bedömning grundas bl.a. på att nämnden samordnar och ger vikarieersättning för vidareutbildning av förskolans medarbetare, exempelvis genom en barnskötareutbildning. Vidareutbildningarna riktar sig också till personalen i de fristående förskolorna. I nämndens tillsyn av fristående förskolor granskas bl.a. om de fristående förskolorna organiserar undervisningen för att barn dagligen ska möta en förskollärare i den planerade undervisningen.

Vidare visar intervjuer att kvaliteten i undervisningen i förskolan är svår att mäta och utvärdera utifrån de kvalitetsindikatorer och självskattningsverktyg som finns idag. Förskolorna rapporterar, via stadsdelsnämnderna, enligt fullmäktiges indikatorer som mäter andel av personalen som är legitimerade förskollärare och antal barn per avdelning. Vidare genomför personalen vid kommunala förskolor en självskattning genom WKI (webbaserad kvalitetsindikator) där verksamheten bl.a. tar ställning till vilka förutsättningar som finns för barns utveckling och lärande. I granskningen framgår att dessa verktyg inte är tillräckliga för att bedöma förskoleverksamhetens kvalitet.



utvecklats på central förvaltning och är i större omfattning är tidigare prioriterad på grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen. Grund-och gymnasiecheferna får en mer detaljerad och löpande återkoppling från förvaltningens internrevision vilket upplevs som positivt. De brister som upptäcks på skolorna hanteras i dialog med ansvarig rektor och följs upp för att se om åtgärderna gett önskad effekt.

Samtliga granskade skolenheter har en egen väsentlighets- och riskanalys som utgår från förvaltningens framtagna mall. Granskningen visar dock att det i få fall identifierats några ytterligare risker än de som framkommer i mallen och att det generellt saknas ett systematiskt arbete för att fånga upp risker från hela skolans verksamhet. Arbetet beskrivs i flera fall inte vara något som prioriteras. I inte någon av de granskade skolorna hade resultatet från skolans prioriteringar av risker resulterat i framtagande av en intern kontrollplan.

Revisionskontoret ser det som positivt att skolenheterna fått stöd i arbetet med riskanalys, dock är det viktigt att även skolenheterna själva tar ställning till skolans unika risker och utvecklar sitt arbete för att fånga upp risker från hela verksamheten och därmed öka möjligheten att upptäcka och korrigera felaktigheter. För att fortsätta arbetet med att utveckla skolenheternas interna kontroll bör arbetet tydliggöras och kunskapen höjas.

Utbildningsförvaltningens riktlinjer och stödmaterial upplevs vara ett stöd i skolornas arbete. Vidare beskrivs den hjälp, i form av specialistkompetens exempelvis när det gäller juridik eller ekonomi, som en stödjande och viktig resurs för skolorna.

Verifiering har skett av den interna kontrollen avseende skolenheternas hantering av skyddade personuppgifter, inventariehantering samt intern kontroll i skolkök.

Granskningsresultatet visar att det på skolenheterna finns en ändamålsenlig hantering av skyddade personuppgifter med bl.a. framtagna rutiner och inarbetade arbetsätt. Däremot kvarstår utvecklingsområden i skolornas hantering av inventarier, vilket även granskades av revisionskontoret 2020. Exempelvis saknades det i flera skolor uppdaterade och kompletta inventarielistor samt en ändamålsenlig inventering.

Vidare visar granskningen att det i skolköken finns en medvetenhet kring arbetet för att minska risken för oegentligheter, främst genom att kökschefen aktivt skapar en sund kultur genom dialog. Dock visar granskningen att detta arbete riskerar vara personberoende och

bör i större utsträckning formaliseras. Därför behöver förvaltningen överväga att i högre utsträckning formalisera och dokumentera detta arbete.

Utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa ett fortsatt utvecklingsarbete avseende intern kontroll på skolenheterna. Exempelvis genom att skapa ökad medvetenhet och tydliggöra värdet av riskanalyser och interna kontroller.
- Tydliggöra, dokumentera och formalisera arbetet för att minska risken för oegentligheter inom skolköken.

### **Attesthantering i ekonomisystemet Agresso**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen avseende hantering av attesträtter i ekonomisystemet Agresso är tillräcklig. Den interna kontrollen i granskad rutin bedöms tillräcklig.

Granskningen visar att det finns en aktuell och undertecknad attestförteckning och att den i allt väsentligt överensstämmer med registrerade attesträtter i Agresso. Det finns även ett attestkort för förvaltningschefen.

### **Granskning av intäktprocessen**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i intäktprocessen avseende försäljning av verksamhet är tillräcklig. Den interna kontrollen i granskad rutin bedöms inte vara tillräcklig.

Granskningen visar att pris/fakturerat belopp överensstämmer med villkor/avtal för samtliga granskade verifikationer och att betalning (alt kravrutin) skett vid rätt tidpunkt samt att transaktionerna varit rätt konterade. Dock noterades avvikelser gällande bokföringstidpunkt då 7 av 16 granskade verifikationer bokförts i fel period. Vidare noterades två fakturor där fakturering inte skett i enlighet med överenskomna villkor/avtal. Samtliga verifikationer uppfyller kraven i Lag om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed och stadens regler.

Slutligen visar granskningen att det inte framgår av nämndens delegationsordning vem som är behörig att besluta om makulering.

Utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Utifrån genomförd granskning rekommenderas nämnden att säkerställa att bokföring görs vid rätt tidpunkt/i rätt redovisningsperiod.
- Vidare bör nämnden säkerställa att fakturering sker i enlighet med överenskomna villkor/avtal samt att det framgår av nämndens delegationsordning vem som är behörig att makulera fakturor.

### **Granskning av inköpsprocessen**

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om den interna kontrollen avseende inköpsprocessen är tillräcklig. Den interna kontrollen i granskad rutin bedöms inte är tillräcklig.

Granskningen, som främst utförts genom stickprovskontroller, visar att transaktionerna i allt väsentligt är korrekt hanterade avseende prestation, bokföringsunderlag, betalningstidpunkt och bokföringstidpunkt. Däremot noteras flertalet avvikelser gällande kontering då genomfört stickprov visar att åtta fakturor konterats på fel konto. I genomfört stickprov noteras inga avsteg från LOU eller stadens regler avseende inköp.

Utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att transaktionerna är korrekt hanterade avseende kontering.

### **Granskning av intern kontroll i löneprocessen**

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen i löneprocessen är tillräcklig. Utifrån genomförd granskning görs bedömningen att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig i granskad process. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen inte fullt ut genomför eller dokumenterar de kontroller som framgår av stadens riktlinjer. I genomförd walk-through granskning och genomförd registeranalys har inga väsentliga avvikelser noterats.

Utbildningsnämnden rekommenderas att:

- Säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.



## Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

### Årlig och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2017	<p><b>Grundskolans systematiska kvalitetsarbete</b></p> <p>Nämnden rekommenderas tillse att samtliga skolor genomför den analys som rimligtvis kan krävas för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Rekommendationen kvarstår.</p> <p>Uppföljningen avseende de skolor som har negativt resultat rekommenderas ske mer strukturerat och regelbundet. Rekommendationen bedöms som åtgärdad.</p> <p>Nämnden rekommenderas att säkerställa ett mer likvärdigt kvalitetsarbete i stadens skolor. Rekommendationen kvarstår.</p>		x		<p>Förvaltningen har fortsatt arbeta med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på grundskolan. Insatserna beskrivs i allt större utsträckning riktas mot skolor med större utmaningar för arbetet med de egna identifierade utvecklingsområdena. Dessa riktade stödinsatser beskrivs även gett positiva effekter inom Järvaområdet där skolresultaten ökat.</p> <p>Vidare beskrivs att det fortsatt är en utmaning att öka likvärdigheten mellan stadens grundskolor. Ambitionen är att hålla i arbetet med några prioriterade insatser och att fokusera på dem för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling. För att ytterligare stärka elevernas kunskapsutveckling fortsätter förvaltningen att för grundskolans del fokusera på det systematiska kvalitetsarbetet.</p> <p>Årets granskning av språkutveckling i grundskolan visade att systematiken i det språkutvecklande arbetet i grundskolan behöver utvecklas för att tillgodose elevernas behov och för att öka likvärdigheten mellan skolor. Utvecklingsbehovet rör exempelvis det systematiska kvalitetsarbetet överlag avseende det språkutvecklande arbetet, med fokus på analys- och uppföljning. Även systematiken i efterlevnaden av Läsa, skriva, räkna-garantin behöver utvecklas för att säkerställa att samtliga skolor erbjuder det stöd eleverna har rätt till.</p>

Års- rapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2017	<p><b>Intern kontroll i gymnasieskolan</b></p> <p>Nämnden bör försäkra sig om att det interna kontrollsystemet i betydligt större utsträckning integreras i skolenheternas verksamhet och byggs in i enheternas väsentliga processer. Rekommendationen kvarstår.</p> <p>Vidare bör nämnden säkerställa att samtliga skolor upprättar en överenskommelse med vårdnadshavaren och tar fram skriftliga rutiner för hanteringen av elever med skyddade personuppgifter. Rekommendationen bedöms som åtgärdad.</p> <p>Nämnden rekommenderas tillse att skolornas dokumentation av registerutdragen inte strider mot skollagen samt förtydliga regelverket och förvaltningens rutiner vad gäller skolenheternas ansvar för kontroll av registerutdrag. Rekommendationen kvarstår.</p> <p>Därtill bör nämnden tillse att samtliga skolor tar fram rutiner och anmäler beslut som fattas enligt utbildningsnämndens delegationsordning. Rekommendationen kvarstår.</p>		x		<p>Revisionskontorets granskning visar att skolenheternas arbete med intern kontroll fortsatt är ett utvecklingsområde, bl.a. behöver arbetet med risk- och väsentlighetsanalys utvecklas och kompetensen stärkas.</p> <p>Årets granskning visar att det finns en ändamålsenlig hantering av elever med skyddade personuppgifter på utbildningsförvaltningens och på de granskade skolenheterna med bl.a. framtagna rutiner och inarbetade arbetsätt.</p> <p>Förvaltningens uppföljning visar att de interna rutinerna inte fullt ut följs av skolenheterna, bl.a. skickas inte registerutdragen till den centrala personalakten. Under 2021 kom ny lagstiftning och krav på kontroll av belastningsregister även på gymnasieskolan samt nya regler för dokumentation. Rekommendationen kommer följas upp under 2022.</p> <p>Förvaltningens interna kontrolluppföljning visar brister i skolenheterna hantering av att anmäla beslut i enlighet med delegationsordningen.</p>
År 2018	<p><b>Studiero i grundskolan</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att vidareutveckla sitt arbete med det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp, analysera och utvärdera arbetet med studiero.</p>		x		<p>Årets uppföljning visar att nämnden, genom bl.a. sin årliga rapport av trygghet och studiero, aktivt arbetar med frågan.</p> <p>Dock visar resultaten från årets elevundersökning att den upplevda studieron är ett fortsatt utvecklingsområde. Exempelvis uppnås inte årsmålen för de tre indikatorer som mäter andel elever i årskurs 2, 5 och 8 som upplever att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.</p> <p>Revisionskontoret kommer att fortsatt följa nämndens arbete för att se om arbetet med de identifierade utvecklingsområdena också ger önskade effekter.</p>

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2019	<p><b>Delegationsordning</b></p> <p>Nämnden rekommenderas att säkerställa att delegationsbeslut anmäls i enlighet med kommunalagens bestämmelser samt att det av nämndprotokollet framgår vilka beslut som anmälan avser. Rekommendationen kvarstår.</p> <p>Vidare rekommenderas nämnden att utveckla sin interna kontroll avseende delegation. Rekommendationen kvarstår.</p>		x		<p>Förvaltningens interna kontrolluppföljning visar brister i skolenheterna hantering av att anmäla beslut i enlighet med delegationsordningen.</p> <p>Förvaltningens har påbörjat ett arbete med syfte att öka andelen beslut som anmäls, vilket kommer att fortsätta under 2022.</p>
År 2019	<p><b>Undervisning av nyanlända i grundskolan</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas identifiera vilka skolor som i större utsträckning behöver arbeta utifrån förvaltningens framtagna riktlinjer, eftersom det är av vikt att samtliga skolor inkluderas i nämndens utvecklingsarbete och att arbetet sker likvärdigt.</p>	x			<p>Utbildningsförvaltningen fortsätter det påbörjade arbetet med identifieringen av skolor som i större utsträckning behöver stärka mottagning och undervisning av nyanlända i grundskolan, det arbetas det även med nedanstående insatser.</p> <p>Uppföljning och spridning av identifierade utvecklingsbehov i resultatdialogerna kommuniceras tydligt inom förvaltningen, särskilt med FoU-enheten och Mediateket. Dialog förs sedan med berörd personal med olika kompetenser i syfte att följa upp skolornas identifierade behov, vilket kan vara att utveckla mottagande, organisation och undervisning för nyanlända i skolan. Detta blir en identifiering av skolor som har detta behov.</p> <p>Informationsföreläsningar till rektorer hålls/erbjuds på rektorsmöten i de olika grundskoleområdena kring såväl den reviderade kursplanen i svenska som andraspråk som språk som kunskapsutvecklande arbetssätt i alla ämnen. Detta i syfte att öka medvetenheten och förståelse hos rektorerna för elevgruppens behov vilket inte bara bidrar till skolans egen identifiering av utvecklingsbehov på den egna skolan utan även bidrar till ökad likvärdighet mellan stadens skolor.</p> <p>Ett stödmaterial för skolorna/lärarna i betygsbedömning av nyanlända elever skrivs fram under våren 2022.</p> <p>Förvaltningen erbjuder fortbildning i bedömningsmaterialet Bygga svenska, ett bedömningsmaterial för att följa nyanlända- och flerspråkiga elevers språkutveckling över tid. Fortbildningen genomförs med ny start varje termin.</p> <p>Fortsatt samverkan inom förvaltningen mellan Språkcentrum (som tillhandahåller modersmålsundervisning och studiehandledare på modersmålet), Start Stockholm. FoU och grundskoleavdelningen i syfte att stärka det gemensamma, samlade, strategiska och operativa stödet till skolorna.</p>

Års- rapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2019	<p><b>Uppföljande granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att fortsätta arbeta för att bidra till uppföljningen av samverkan mellan skola och socialtjänst.</p>		x		<p>Enligt nämndens verksamhetsberättelse har utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen sett över de nu gällande riktlinjerna för samverkan mellan skolan och socialtjänsten för barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa. Riktlinjerna är antagna av kommunfullmäktige 2010. Förvaltningarna anser att de fortfarande är aktuella vad gäller innehållet.</p> <p>Ett nytt forum för samverkan har etablerats, ett stadsövergripande samverkansmöte för stadens kommunala grundskolor och socialtjänsten i Stockholms stad. Ett första möte har genomförts där grundskolechefer och avdelningschefer inom socialtjänsten deltagit. Syftet med dessa möten, som kommer att äga rum varje termin, är att stärka och utveckla samverkan mellan stadens grundskolor och socialtjänsten i Stockholms stad, skapa likställighet och likvärdighet inom staden samt öka antalet elever som får behörighet till gymnasiet.</p> <p>Samarbetet med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna har fortsatt för att motverka skolfrånvaro och öka närvaron genom så kallade skolsociala team, SST.</p>
År 2019	<p><b>Insatser för att öka inskrivningsgraden i förskolan i socioekonomiska utsatta områden</b></p> <p>Nämnden rekommenderas stödja stadsdelsnämnderna gällande möjligheten att löpande kunna följa inskrivningsgraden och identifiera vilka barn som inte är inskrivna.</p>	x			<p>I budgeten 2021 anges följande skrivning: Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma.</p> <p>I uppföljningen framkommer dock att uppdraget tolkas olika av stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden. Vidare framkommer att de granskade stadsdelsnämnderna efterfrågar mer praktiskt stöd avseende bl.a. mer löpande och aktuell statistik över inskrivningsgraden samt ett bättre systemstöd.</p> <p>Förskoleavdelningen har upprättat tydliga anvisningar i den årliga förskolerapporten som stadsdelsnämnderna rapporterar i samband med verksamhetsberättelsen. Anvisningarna syftar till att ge stöd till stadsdelsnämnderna i deras analys av inskrivningsgraden i förskolan samt att utbildningsnämnden får samlad och enhetligt information om området.</p>
År 2019	<p><b>Direktupphandling vid utbildningsnämnden</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att snarast fastställa egna riktlinjer för direktupphandling och förankra dessa i organisationen. Rekommendationen bedöms som åtgärdad.</p> <p>Vidare att säkerställa att samordning, styrning och uppföljning av direktupphandlingar sker i tillräcklig utsträckning så att nämnden följer LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling. Rekommendationen kvarstår.</p>		x		<p>Utbildningsnämnden antog riktlinjer för direktupphandling 2020-06-17. Riktlinjerna och dess anvisningar finns på förvaltningens intranät samt har kommunicerats på olika sätt genom bl.a. utbildnings- och informationsinsatser riktade till skolor och förvaltningens enheter.</p> <p>Under 2022 planerar förvaltningens internrevision fokusera sin granskning av uppföljning av avtal på direktupphandlingar. Revisionskontoret kommer därefter följa upp rekommendationen.</p>

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2019	<b>Momshantering</b> Utbildningsnämnden rekommenderas säkerställa att avdrag för moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder.	x			Årets uppföljning visar att förvaltningen tagit fram en rutin för kontroll av leasingmoms. Rutinen är inte dokumenterad, däremot dokumenteras de stickprovskontroller som genomförs.
År 2019	<b>Uppföljning och kontroll av inköp</b> Utbildningsnämnden rekommenderas säkerställa att stadens inköpssystem används så långt som möjligt och att inköp från leverantörer som är anslutna till e-handel genomförs i inköpssystemet.	x			Förvaltningen har följt upp skolor/enheter som ligger under förvaltningens mål för systemutnyttjande och hjälpt dem hitta verktyg och stöd för hur t.ex. olika avtal ska läggas in i inköpssystemet. Förvaltningen har även i samarbete med Serviceförvaltningen tagit fram en kurs för kökspersonal som gör beställningar.  Utöver ovan har vikten av systemutnyttjande även lyfts i flera andra forum. För perioden januari-oktober 2021 uppgick förvaltningens systemutnyttjande i inköpssystemet till 56 procent, vilket är en ökning jämfört med tidigare år samt över förvaltningens mål för systemutnyttjande (50 procent).  Utifrån ovan görs bedömningen att rekommendationen är åtgärdad.
År 2020	<b>Hantering av inventarier</b> Nämnden rekommenderas att ta fram övergripande riktlinjer och rutiner för inventariehantering och förankra dessa på skolenheterna.  Nämnden bör överväga att ta fram centrala rutiner som stöd till skolorna för hemlån, stöldmärkning och stöld.  Nämnden rekommenderas att utveckla och stärka den interna kontrollen avseende inventariehantering och förankra kontrollen på skolenheterna. Exempelvis genom ökad stickprovsinventering.		x		Förvaltningens avdelning för ekonomi och styrning har påbörjat ett arbete med att ta fram en ny rutin för hantering av inventarier. Arbetet planeras att slutföras under 2022.  Revisionskontorets granskning visar fortsatta brister i skolenheternas hantering av inventarier. Rekommendationen kvarstår och kommer följas upp under kommande år.

Års- rapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2020	<p><b>Studie- och yrkesvägledning på gymnasiet</b></p> <p>Nämnden bör vidareutveckla det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp, analysera och utvärdera arbetet med studie- och yrkesvägledning, både på central förvaltning och skolnivå. I detta arbete kan samverkan mellan studie- och yrkesvägledare och övrig pedagogisk personal samt arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledning med ordinarie undervisning ingå.</p> <p>Nämnden bör tillse att gymnasieskolorna utvecklar arbetet med att dokumentera arbetssätt och rutiner.</p>				Följs upp under kommande år.
År 2020	<p><b>Hantering av lönetillägg</b></p> <p>Nämnden rekommenderas säkerställa att det finns erforderliga beslut/underlag för alla lönetillägg i personalakt samt att kontrollmoment upprättas för att säkerställa detta liksom att utbetalning sker enligt gällande beslut/underlag för lönetillägg.</p>			x	<p>Förvaltningen har under 2021 granskat om beslut finns i personalakt för samtliga lönetillägg. Resultatet påvisar brister i området. Informationssatsning kommer göras inom området till chefer och administrativ personal.</p> <p>Utifrån uppföljningen görs bedömningen att rekommendationen kvarstår.</p>
År 2020	<p><b>Förtroendekänsliga poster</b></p> <p>Utifrån granskningsresultatet rekommenderas nämnden säkerställa att stadens och nämndens anvisningar och regler följs vad gäller attest som avser resor och konferenser, utbildning samt representation.</p>		x		Årets stickprovsgranskning av transaktioner avseende resor, konferenser, utbildningar samt representation visar brister i bifogade underlag.
År 2021	<p><b>Intern kontroll på grund- och gymnasieskolan</b></p> <p>Utbildningsnämnden bör säkerställa ett fortsatt utvecklingsarbete avseende intern kontroll på skol-enheterna. Exempelvis genom att skapa ökad medvetenhet och tydliggöra värdet av riskanalyser och interna kontroller.</p> <p>Vidare bör nämnden tydliggöra, dokumentera och formalisera arbetet för att minska risken för oegentligheter inom skolköken.</p>				Följs upp under kommande år.

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
År 2021	<p><b>Granskning av intäktprocessen</b></p> <p>Utifrån genomförd granskning rekommenderas nämnden att säkerställa att bokföring görs vid rätt tidpunkt/i rätt redovisningsperiod. Nämnden bör säkerställa att fakturering sker i enlighet med överenskomna villkor/avtal.</p> <p>Nämnden bör säkerställa att det framgår av delegationsordningen vem som är behörig att makulera fakturor.</p>				Följs upp under kommande år.
År 2021	<p><b>Granskning av inköpsprocessen</b></p> <p>Utifrån genomförd granskning rekommenderas nämnden säkerställa att transaktionerna är korrekt hanterade avseende kontering.</p>				Följs upp under kommande år.
År 2021	<p><b>Granskning av intern kontroll i löneprocessen</b></p> <p>Nämnden rekommenderas säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras i enlighet med stadens riktlinjer.</p>				Följs upp under kommande år.
År 2021	<p><b>Kompetensförsörjning i förskolan</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra hur kvaliteten i förskolans undervisning ska mätas och utvärderas för att göra det möjligt att säkerställa rätt kompetens.</p> <p>Vidare bör nämnden i samverkan med stadsdelsnämnderna överväga att ta fram en stadsgemensam samsyn av förskolelärares ansvar enligt Skollagen.</p>				Följs upp under kommande år.

## Revisionsprojekt

Revisionsprojekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 2/2017	<p><b>Ökade kunskapsskillnader i skolan</b></p> <p>Nämnden bör utveckla och stärka uppföljningen och analysen avseende arbetet med att minska kunskapsskillnaderna för att få underlag för att bedöma att genomförda aktiviteter ger resultat.</p> <p>Nämnden bör tydliggöra hur uppföljning och utvärdering av fokusområdena ska genomföras.</p>		x		<p>Från nämndens verksamhetsberättelse framgår följande:</p> <p>Resultatspridningen mellan skolor i årskurs 9 utifrån elevernas socioekonomiska förutsättningar har minskat och är den minsta på den senaste tioårsperioden. Trendmässigt har skillnaderna minskat de senare åren, vilket i stor utsträckning förklaras av högre resultat i skolor i kvartil 4. Sammantaget är bilden dock att spridningen i resultat fortsatt är stor mellan olika grupperingar av skolor.</p> <p>Revisionskontoret konstaterar att utbildningsnämnden arbetar aktivt med att minska kunskapsskillnaderna genom olika former av riktade insatser. Insatserna uppges gett önskad effekt och bland annat har andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram på fem av sex högstadieskolor i Järva förbättrat sina resultat jämfört med 2020. Vidare konstaterar förvaltningen att vid jämförelse över tid framgår att måluppfyllelsen stadigt ökar eller ligger kvar på en hög nivå i årskurs 9. När det gäller måluppfyllelsen för årskurs 6 syns en positiv trend på åtta av tolv skolor.</p>
Nr 1/2018	<p><b>Kränkande behandling</b></p> <p>Nämnden bör säkerställa att samtliga skolor arbetar mer målinriktat och att det finns rutiner vad gäller det upptäckande och förebyggande arbetet, inklusive nätkränkningar.</p> <p>Nämnden bör se till att samtliga skolans planer mot kränkande behandling är förankrade bland personal och elever i skolorna.</p> <p>Nämnden bör försäkra sig om att anmälningsrutinen vad gäller kränkande behandling efterlevs.</p> <p>Nämnden måste försäkra sig om att det finns rutiner för uppföljning och analys, både centralt och i skolorna. Detta kan öka förutsättningarna för nämnden och skolor att uppmärksamma en viss typ av kränkningar och bekämpa dem särskilt.</p> <p>Nämnden bör säkerställa att samtliga skolans elevhälsovårdsteam är involverade i arbetet mot kränkande behandling.</p>		x		<p>Revisionskontorets uppföljning 2020 visade att två av de sju rekommendationerna från granskningen 2018 helt åtgärdats. De kvarstående fem rekommendationerna kommer följas upp under kommande år.</p>



Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 5/2018	<p><b>Kunskapsresultat i grundskolan</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att se över behovet av att komplettera uppföljningen av kunskapsresultaten i svenska och matematik för en mer nyanserad bild av kunskapsresultaten.</p>				Följs upp under 2022.
Nr 7/2018	<p><b>Tillgänglighet i offentlig miljö och till stadens service</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att utveckla processer när det gäller att utreda, kartlägga och ta fram åtgärder avseende tillgänglig samhällsinformation.</p> <p>Vidare rekommenderas utbildningsnämnden i samverkan med SISAB påskynda och säkerställa arbetet med tillgänglighetsanpassningar inom grundskolan enligt kommunfullmäktiges ambitioner och enligt lagstiftningens krav.</p> <p>Slutligen rekommenderas utbildningsnämnden att säkerställa att stadens skolor systematiskt redovisar information om sin tillgänglighet i skollokaler på stadens webbplats. Rekommendationen bedöms som åtgärdad.</p>	x			<p>Utbildningsförvaltningen har under 2021 utarbetat ett stödmaterial för verksamheterna som de kan använda när de behöver göra tillgänglighetsanpassningar för elever eller personal enligt arbetsmiljölagstiftningen. Kontakt är tagen med SISAB för att ytterligare utveckla det arbetet.</p> <p>Under 2021 fortgick entreprenaden för etapp 3 och 4 för HIN (enkelt avhjälpna hinder) på skolorna. Runt årsskiftet började etapp 3 (10 skolor) bli färdigställd och beräknas vara helt klar under första kvartalet 2022. Etapp 4 (13 skolor) fortgår under 2022, samtidigt som projektering av etapp 5 (12 skolor) påbörjas. Projektorganisationen för HIN har gjorts om under 2021 för bättre projektstyrning av de planerade åtgärderna på skolorna.</p> <p>Vidare har SISAB och utbildningsförvaltningen påbörjat ett arbete med att se över projekteringsanvisningar för tillgänglighetsåtgärder för bättre kvalitetssäkring. Det arbetet kommer att pågå under 2022.</p> <p>Till dags dato har 42 skolor färdigställts i sin helhet. I tjänsteutlåtandet från 2010 uppgav man antalet skolor som skulle åtgärdas till 144 skolor. Antalet kan variera något över tid. Men i stora drag kvarstår alltså cirka 100 skolor i projektet. Om dessa delas in i etapper om 12 skolor per etapp (medel) och genomförandetiden för varje etapp är cirka 1,5 år, där etapper kan överlappa varandra tidsmässigt, ger det en återstående projekttid på mellan 12-18 år.</p> <p>Revisionskontoret noterar att ett arbete pågår och kommer att pågå under en längre tidsperiod. De risker som kvarstår kommer att beaktas i kommande riskanalyser. Rekommendationen tas därför bort.</p> <p>Utbildningsförvaltningen uppger att varje skola, på deras hemsida, har symboler som beskriver sin tillgänglighet. Rekommendationen bedöms som åtgärdad.</p>
Nr 9/2018	<p><b>Hedersrelaterat våld och förtryck</b></p> <p>Nämnden bör följa upp att stadens grundskolor genomför kompetenshöjande insatser utifrån stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.</p>	x			Revisionskontorets granskning visar att förvaltningen i större detaljgrad börjat dokumentera vilka av stadens grundskolor som tar del i de kompetenshöjande insatserna.

Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 12/2018	<p><b>Styrning av gymnasieskolornas ekonomi och verksamhet</b></p> <p>Nämnden rekommenderas att bistå skolorna med relevanta analysverktyg. Rekommendationen kvarstår.</p> <p>Nämnden bör följa upp framtagna åtgärdsplaner för att gymnasieskolorna ska nå ekonomi i balans. Rekommendationen bedöms som åtgärdad.</p>		x		<p>Utbildningsförvaltningen har sett över olika alternativ av visualiserings- och analysverktyg men det är inte effektuerat ännu.</p> <p>Ekonomienheten har tagit fram en ny rutin för hur åtgärdsplanerna ska hanteras centralt. Det har även tagits fram en ny mall för åtgärdsplan som skolorna ska fylla i. Det sker en löpande dialog mellan skolorna och ekonomienheten samt gymnasieavdelningen kring inlämnad månadsprognos och eventuellt prognostiserat underskott.</p>
Nr 5/2019	<p><b>Implementering av dataskyddsförordningen</b></p> <p>Revisionskontoret rekommenderar att nämnden utvecklar styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen.</p> <p>Vidare rekommenderar revisionskontoret att nämnden informationsklassar samtliga av sina informationstillgångar samt regelbundet och systematiskt inventerar sina personuppgiftsbehandlingar.</p> <p>Revisionskontoret rekommenderar också att nämnden genomför en fullständig kartläggning av behovet av personuppgiftsbiträdesavtal.</p>		x		<p>I utbildningsnämndens årsrapport för GDPR konstaterar dataskyddsombudet (DSO) att utbildningsnämnden har flera utmaningar med att öka efterlevnaden av dataskyddsförordningen. De tre största riskerna är hantering av registerförteckning av personuppgiftsbehandlingar, behov av övergripande styrdokumentation av behandling av personuppgifter samt avsaknad av tydliga rutiner vid personuppgiftsincidenter.</p> <p>Revisionskontoret bedömer att utbildningsnämnden fortsatt har utmaningar i sitt arbete med att efterleva dataskyddsförordningen. Rekommendationerna kvarstår.</p>

Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 4/2019	<p><b>Digitala verktyg i grundskolan</b></p> <p>Nämnden rekommenderas ta fram och förankra en övergripande strategi för hur stadens grundskolor ska nå de övergripande målen i den nationella digitaliseringsstrategin.</p> <p>Nämnden bör säkerställa att grundskolornas arbete med digitala verktyg i undervisningen sker på ett för eleven likvärdigt sätt.</p> <p>Nämnden rekommenderas utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, på central nivå och på skolorna, avseende arbetet med digitala verktyg i undervisningen.</p> <p>Nämnden bör säkerställa att utbildningsinsatser som riktas mot framförallt pedagoger och rektorer ger kunskaper som är nödvändiga i arbetet med digitala verktyg i undervisning.</p>				Följs upp under kommande år.
Nr 7/2020	<p><b>Förutsättningar för grundskolans kompensatoriska uppdrag</b></p> <p>Nämnden rekommenderas att förtydliga styrning och uppföljning avseende lovskolan genom att tydliggöra målgrupp och vilka förväntningar som finns på skolenheterna.</p> <p>Nämnden bör säkerställa att den får information om variationer mellan skolenheter och elevgrupper vad gäller förutsättningar och resultat mer än en gång om året. Detta för att vid behov kunna vidta åtgärder för att kontinuerligt utveckla verksamheten i sin roll som huvudman.</p>				Följs upp under kommande år.

Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 9/2020	<p><b>Språkutveckling i förskolan</b></p> <p>Nämnden rekommenderas att i samverkan med stadsdelsnämnderna säkerställa att pedagogernas kunskap i det svenska språket är tillräcklig för att kunna uppfylla läroplansuppdraget och nationell lagstiftning i såväl kommunala som fristående förskolor.</p> <p>Nämnden bör i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra hur det språkutvecklande arbetet i staden ska följas upp och utvärderas för att kunna planera och utveckla utbildningen systematiskt.</p> <p>Utbildningsnämnden bör utveckla analysen av det språkutvecklande arbetet i de fristående förskolorna, för att möjliggöra jämförelser mellan kommunal och fristående verksamhet med syftet att säkerställa likvärdig förskola.</p>				Följs upp under 2022.
Nr 5/2021	<p><b>Språkutveckling i grundskolan</b></p> <p>Utbildningsnämnden rekommenderas att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, framför allt genom att förbättra analys och uppföljning.</p> <p>Utbildningsnämnden bör fortsätta arbeta för att eleverna ska ges tillgång till en likvärdigt språkutvecklande undervisning.</p> <p>Utbildningsnämnden bör säkerställa att screening (ett sätt att mäta elevers språknivå) genomförs och att elever erbjuds extra anpassningar och särskilt stöd i enlighet med skollagen.</p> <p>Utbildningsnämnden bör tillse att fritidshemmen har tillräcklig kompetens och på ett aktivt sätt bidrar till det språkutvecklande arbetet.</p> <p>Utbildningsnämnden bör kartlägga och vid behov komplettera tillgången till lärarkompetens i ämnet Svenska som andraspråk vid stadens skolor.</p>				Följs upp under kommande år.

Revisions- projekt	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
Nr 6/2021	<p><b>Elevhälsan i stadens grundskolor</b></p> <p>Utbildningsnämnden bör klargöra vilka åtgärder som behöver vidtas för att elevhälsans samtliga yrkesgrupper i större utsträckning ska kunna genomföra förebyggande och hälsofrämjande insatser.</p> <p>Utbildningsnämnden bör stärka skolenheternas strategiska styrning av elevhälsan, exempelvis behöver kopplingen mellan behovsanalys, resurssättning och prioriteringar tydliggöras.</p>				Följs upp under kommande år.

## Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till revisorernas slutliga bedömning av revisionsobjektens ansvarstagande. Revisorerna kan

1. tillstyrka att ansvarsfrihet beviljas,
2. rikta anmärkning,
3. avstyrka att ansvarsfrihet beviljas.

Detta redovisas i revisionsobjektets revisionsberättelse.

### Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

### Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

### Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande      Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

## Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

## Bedömningskriterier

Nämnden:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och för att förhindra avsiktliga/oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Nämnden har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

## Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

## Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning, delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

## Bedömningskriterier

Nämnden:

- Redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.
- Räkenskaper är upprättade enligt lagstiftning och god redovisningssed.

## Bedömning

Bedömningen är antingen rättvisande eller inte rättvisande.

Rättvisande	Bedömningsmålen är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer ska åtgärdas.
Inte rättvisande	Väsentliga brister finns som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.